

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 20 coroane.
Pe jumătate de an — — — — — 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Deák Ferenc Nrul 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 258.

Generalissimul

Franchet d'Espéray în Arad.

Marți, în 11/24 Iunie la orele 6 și 1/2 d. m., a sosit la Arad comandantul suprem al armatelor aliate din Orient, generalul Franchet d'Espéray. La gară a fost întâmpinat de P. S. Sa părintele nostru Episcop Ioan, însoțit de păr. asesor consistorial Dr. Gh. Ciuhand; șeful de resort Dr. Ioan Suciu, generalii francezi de Lobit, de Tournadre și Chary, generalul român Leca, secretarul general Moroian, prefectul Dr. Iustin Marșieu, prefectul orașului Greén și primarul Sárkány. După prezentarea autorităților și trecerea în revistă a companiilor de onoare — franceză și română — P. S. Sa îl salută cu următoarele cuvinte:

Domnule Generalissim! Descinderea D-voastră pe teritoriul acestei provincii românești ne-a creat o zi de mare praznic, este praznicul întăririi în nădejdea apropiatei realizări a aspirațiilor legitime a națiunii noastre române, de aceea și folosesc fericitul prilej de a Te întâmpina cu tot respectul și a Te saluta cu toată căldura inimii mele, a clerului și a poporului românesc de sub arhipăstoria mea în număr de peste șase sute mii de suflete și drept salutare îți zic: „Bine ai venit!”

Trăiască nobila națiune franceză, binevoitoarea și ocrotitoarea neamului nostru românesc!

Să trăiți Dle Generalissim!

Pe drumul dela gară și până la palatul primăriei îl întâmpină cu urale puternice mulțimea poporului român, postată pe ambele părți ale bulevardului, sub conducerea preoților, învățătorilor și a intelectualilor români. La primărie au avut loc recepțiunile. La primirea delegațiilor a fost de față și P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan, contribuind cu date și deslușiri la cererile credincioșilor săi.

Înaltul oaspe a plecat din Arad mâine zi, la orele 11 a. m.

Rugăciunea neamului românesc

Mitropolitul Moldovei și Suceavei Pimen, după serviciul divin oficiat în Mitropolia din București, cu ocazia serbării naționale de 10 Mai, a rostit în fața altarului și a întregii asistențe, înghenunchiate împreună cu M. L. Regele și Regina și Altețele Lor Regale principele Carol, principesa Ileana, următoarea mișcătoare rugăciune, care este, în așa momente solemne, rugăciunea întregului neam românesc.

„Dumnezeule și Doamne, Impărate al cerului și al pământului, înaintea Ta cădem și din adâncul sufletului îți mulțumim, căci prin pronia Ta ai hotărât izbânda armatelor noastre cu cele aliate în potriva vrășmașului și ai întronat în lume pacea Ta cea sfântă.

„Binecuvintează țara noastră, România, și pe celelalte țări unite cu noi: Franța, Anglia, Italia, America, Belgia, Grecia și Muntenegru.

„Oștirile noastre și ale acestor țări, care împreună au luptat în război, zdrobind trufia vrășmașilor, dă-le sănătate deplină și le întărește cu vitejie, ear sufletele ostasilor cari au murit luptând vitejește pentru neam și tron, le așază în veșnica fericire, cu ale mucenicilor de veacuri al neamului nostru.

„Pe bătrâni și invalizi, pe văduve și pe orfanii de război îi mângâie și îi ocrotește. Nouă și popoarelor aliate cu noi, care am suferit dela vrășmasi greutățile și durerile războiului, ne arată calea luminii celei plăcute Ț.e, ajutându-ne a face totdeauna voia Ta, căci Tu ai zis, Doamne: „Celce se va înălța pe sine, se va smeri; ear celce se smerește, urmând voea Ta, se va înălța.”

„Tot așa și prorocul Țiu a zis: „Văzut-am pe cel îngâmfat prea înălțându-se ca chedrii Libanului și am trecut și nu mai era; și l-am căutat pe el și n'am mai găsit nici urma lui.”

„Ajută-ne, Doamne, ca dreptatea neamului nostru, pentru care au luptat bătrânii noștri, cu jertfe și suferințe de veacuri, și acum s'a îndeplinit prin unirea tuturor fraților noștri români până la hotarele tuturor ale pământului nostru românesc dela Nistru până la Tisa — într-o țară, „România-Mare.” sub glorioasa Domnie a Prea Înălțului nostru Rege Ferdinand I. să fie de vezi, căci așa au dorit strămoșii noștri, luptând cu vitejie pentru apărarea legii și întregirea neamului sub conducerea Voevoților Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare, și așa toți frații, într'un singur stat fiind, să ne bucurăm, prin muncă și hărnicie în pace, de darurile Tale, pentru binele Neamului și înălțarea credinței cei întru Tine, Am-n.”

Sistemul de examene în preparandia (școala normală) română din Arad.

De: Dr. T. Botiș.

(Urmare.)

Chestia elevilor, cari nu au prestat cu succes examenele semestrale, la început nu era regulată. Absolvenții cursului de 15 luni, fără dimiși și trimiși la stațiuni învățătoresci și dacă din unele studii n'au dovedit rezultat mulțumitor, ba chiar și în cazuri, când din anumite pricini și pretexte, nu s'au supus examenelor publice. De sine se înțelege, că o astfel de procedură nu era spre binele școlii și în interesul bunei ordine și discipline, și nu promovă zelul și diligența elevilor, ci neglijența și nepăsarea lor. Inspectorul Nestorovici făcu ordine și în privința aceasta, îndată ce observă răul. Dădu ordin, că elevii din cursul al III-lea, cari obțin „clasa a II-a” nu vor aplicați de învățători, iar cei din cursurile I. și II., cari au calcul de „clasa a II-a”, sau ce e mai mult de „clasa a III-a” să fie îndrumați la repetirea cursului.²⁾ Aceasta dispoziție salutară fu întărită și de locurile prea înalte.³⁾

Poate, că aceste dispoziții nu se prea aplică cu rigoarea recerută și reclamată de împrejurări. Din anumite considerații fură declarați apți pentru chemarea învățătorescă și tineri incapabili și lipsiți de cultura materială și formală cerută. Pentru a împedeza îmbulzeala elementelor nechemate și fără vocațiune pentru misiunea dascălească, prin o nouă rezoluție preainaltă, se iau următoarele măsuri prohibitive: Acei elevi, cari din priceala capacității slabe nu pot obține calculii de clasa I. și nu e speranță, ca din ei să se poată forma învățători apți pentru școlile naționale, să nu mai fie admiși la continuarea studiilor, ci să fie îndrumați a-și căuta alte cariere.¹⁾ Acest ordin regesc „inalterabil”, tradus în românește și afixat pe perețele școlii, ca elevii să-l aibă totdeauna înaintea ochilor, se execută cu toată rigoarea. Cei dimiși din școală fură provăzuți cu scrisoare către părinți, în care se espunea motivul, pentru care au fost siliți să părăsească institutul. Unii din cursul I. însă, cari obținură clasa II-a numai din unele studii și eră speranță de îndreptare, fură admiși la continuarea cursului.²⁾ Rugărilor unor elevi din cursul I., cari căzură în semestrul I. al anului școlar 1815/16 din mai multe studii și fură dimiși din școală, pentruca să poată urma mai departe cursurile, le resolvi inspectorul Nestorovici în felul, ca le permite „în mod excepțional” să-și continue studiile în semestrul al II-lea, ca „ascultători benevoli”, iar la finea anului să poată depune examene în particular. În viitor însă, în asemenea cazuri să se înainteze recurs „special” la locurile mai înalte, căci numai de aici pot obține permisiune.³⁾

Aceasta dispoziție a inspectorului Nestorovici fu aprobată și de locurile înalte. Prin rezoluție regească se dispune, că acei elevi din cursul I., cari și-au cores calculii de clasa a II-a, se pot admite la continuarea studiilor, iar cei din cursul al II-lea se pot aplica numai în stațiuni mai slabe.⁴⁾ Astfel intrară în uz și practică legală și generală examenele de corigență sau de emendare.

Elevii, cărora nu le succedea examenele semestrale din unul, două sau chiar și din mai multe studii, petiționau la „luminatul conses”, care înaintă apoi rugarea lor inspectorului, iar acesta, dacă opiniunea profesorilor eră favorabilă și eră motivată, îi admitea la examen de corigență. „Milostenia” inspectorului se câștigă prin purtare bună și diligență. Ceice absentau dela biserică și școală, ori erau slabi și din celelalte studii, ori din purtarea morală aveau clasa a II-a, erau îndrumați la repetirea cursului.²⁾

Examenele de corigență nu aveau termen hotărât, ci se țineau când se anunța elevul. Profesorul îi liberă apoi o adeverință, că a cores și aducea aceasta și la cunoștința consesului.¹⁾ Dacă nu succedea la un termen, se anunța din nou.²⁾ Practica aceasta dădea însă anză la multe disordini și încovechiente și așa conferința profesorală din 2/14. august 1841 hotărî — ceea ce aprobă și inspectorul Gyurkovich, că elevii, cari la examenile finale au căzut din trei studii „capitale” — limba germană, tipicul și matășăritul nu erau socotite de atari — să coreagă în I., 2. și 3. Octomvre cu ocaziunea înscrierilor și cei ce nu vor dovedi cunoștințe îndestulitoare, să nu fie admiși mai mult în cursul superior, ci să fie îndrumați din capul locului a repeți cursul.

vecinice ale mântuirii; isprăvește-o degrab și mântuește pe aleșii tăi. Mântuește întreagă creatura ta: „care împreună cu noi suspină și împreună are durere până acum și și la descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă. „Mântuește-o și pe ea și ocupă-ți împărăția și o împarte cu toți aceia, pe cari îi vei afla vrednici să lucre împreună cu tine la opera mântuirii tale. „*Vină împărăția ta!*”

Și în alt ceriu sunt fericiții noștri, cei adormiți în Domnul, a căror voință, dată lor totdeauna de Duhul sfânt, și a căror nevizibilă dar puternică influență asupra acestui pământ, deasupra căruia plutesc ei, se cheamă: „*Fie voia ta precum în ceriu așa și pe pământ!*” Ziua și noaptea sunt ocupați ei cu îndeletniciri fericite, ei au să vestească mai departe voința lui Dumnezeu, care le este dat lor s'o cunoască, ei au să mângâie pe cei ce sufer, să întărească pe cei slabi, să înfrâne-e pe cei înrăutățiți, să pedepsească pe cei răi și ei trăiesc în haina nevăzută a spiritului până la ziua cea de mântuire și de judecată și cântă acolo în corul fericiților: „*Fie voia ta precum în ceriu așa și pe pământ!*”

Apoi părăsește spiritul cele 3 lumi desus, unde răsună numai dumnezeiescul „al tău” și în zbor se lasă în jos spre pământul, carele ne este dat „nouă”, privește întreagă viața pământească și cuprinde toată activitatea și niziunța tuturor creaturilor în singură cerere: „*Pâinea noastră cea de toate zilele dăne-o nouă astăzi!*” Nu numai pâinea trupului, nutremânt, îmbrăcăminte și locuință, ci pâinea sufletului cugetător, toate puterile, decari are omul zilnic lipsă, pentru cercetări și invențiuni, pentru lucrări și plasmui, pentru artă și știință, pentru a cunoaște și plasmui, pentru artă și știință, pentru a cunoaște și a distinge. Această pâine de toate zilele a sufletului nostru dăne-o nouă astăzi, și dă-ne nouă și pâinea spiritului, o, Doamne! Dintru tine s'a născut acest spirit al nostru și fiecare ființă se poate susține numai din cauza sa primară, pentru aceea dă-i lui mâncare dumnezeiască: iubire, credință, speranță! Și aceasta dăne-o nouă astăzi pentru că ziua de astăzi ai dăruit-o tu omului, că el să trăiască și să lucreze în ia; *ieri și mâne* sunt ale tale, pe iele le-ai păstrat pentru tine. Dă astăzi suflare de viață animalelor, dă suc și creștere plantelor, dă cristalului și atomului puterea lor, dă curgere apei și suflare vântului, focului dă-i puterea de mistuire. Pentru că în tine trăiește și se mișcă și este tot ceea ce există. O, Dumnezeule, dă întregii tale făpturi *pâinea cea de toate zilele!*

Și spiritul se coboară în zbor jos în infern, în acela care din adâncime iese deasupra în lume și se amestecă în inima omenească cu răul, care se pogoară din înălțimi. Aici este lumea păcatului și încă recunoscut ca păcat, aici este vrajba, aici se luptă și se trântesc mânia cu dragostea lui Dumnezeu aici nu se întâmplă voia lui Dumnezeu, ci a omului, căci infernul este negațiunea ceriului. *Doamne! Iartă-ne nouă păcatele noastre, precum iertăm și noi greșirilor noștri!*

Și în iadul cel mai jos este ispita, aici este împărăția acelor spirite, cari nu vreau să vină împărăția lui Dumnezeu, cari ziua și noaptea zic cătră suflet: „Lasă-te de Dumnezeu tău, treci la noi și zi: Să nu vină împărăția ta! Vom întemeia pentru tine și pentru noi o împărăție proprie și vecinică.” Și în această lume a urei umbilă de jur împrejur domnul și stăpânul ei, ca un leu răcnind și căutând pe cine să înghită. Pentru aceea, *Doamne! Nu ne duce pe noi în ispita!*

Și spiritul privește mai afund, în iadul cel mai de desupt; acolo șade pe tronul lui înalt Dumnezeu răului, încunjurat și el de Serafimii și de Heruvimii lui, cari urlă blăstăm vecinic în contra Dumnezeului binelui, iar cel ce șade pe tron se jură pe chinul său, că răul va trebui să rămână pentru totdeauna proprietatea lui. Și privind în această noapte vecinică spiritul se cutremură și cu inima stânsă suspină: „*Ci ne mântuește de cel rău!*”

Și el din infern se avântă în zbor iarăși pe pământ, apoi spre ceriu, se ridică spre lumină și mângâiat strigă: „*Că a ta ieste*” — totuși și pretutindenea, în toate vremile și peste tot locul, chiar și în infern — „*împărăția!*”, tu ne poți mântui pe noi chiar și desub puterea răului, și „*puterea*”, iar pentru că tu poți dărui întregii tale

făpturi pâinea ei cea de toate zilele și *mărirea* în ceriurile iale. — Și spiritul cu puterea lui recunoaște, că aceasta așa ieste, a fost și va fi „*acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!*”

Moaștele sfintilor de pe la bisericile românești.

VIII.

Sf. Dimitrie Basarabov, București, 1774.

La mitropolie în București, în 1774, pe când, eră mitropolit Grigorie II (1760—1784) Rușii au adus din țara lor moaștele sfântului Dimitrie Basarabov, din Basarabovul Bulgariei.

Acestea s'au păstrat aci cu scumpătate și evlavie, până în iarna 1917, când biruitorii bulgari asupra României află a-și duce acasă ei sfintele relicvii înstrăinate aproape un secol și jumătate²⁾.

Canonul de închinare a sfântului bulgar, a fost compus grecește, de Ioan Kariofil, mare logofăt al mării biserice din Constantinopol. Cineva l-a tradus românește³⁾ și la 1779, slujba aceasta fu tipărită în București. În 1801 cu grija mitropolitului Filaret, din nou se tipări la București canonul din vorbă, numit „akoluthia” (părtinirea). Cum se știe, tot Filaret tipări și slujba lui Ioan cel nou din Suceava⁴⁾ și a lui Ioan Românul din veacul al XVII-lea⁵⁾.

Relevăm aici, că Kariofil de aceea petrecea în Muntenia, pentru că în Țarigrad îl țineau de calvinofron; nu ducea dreptaceea casă bună acest mare învățat, nici cu extremisul ortodox patriarhul de Ierusalim Dosoftei, care petrecea pe acest timp la curtea din București.

Voda Constantin II Brâncoveanu, ținea mult la Kariofil și nu odată trebuia să își auză aspre imputări pentru acest confident, dela îndrăznețul Dosoftei. Amândoi au luat parte însemnată la viața culturală și socială a noii patrii. Ziarele „etemeridele” lui Kariofil, s'au tipărit în Atena la 1890; în 1892, unele cari privesc pe români, fură traduse și tipărite la București, de Constantin Erbiceanu, profesor universitar de dreptul bisericesc. Le are dl Gherga, vezi poz. 478.

Gazetele anunță, că la finea lui Februarie 1918, ceva necunoscuti au furat cosciugul de argint, ce conținea moaștele sfântului Demetriu, din București, le-au pus pe un automobil și au fugit cu ele.

Cercetarea pusă la cale de comandantul german Mackensen, a descoperit iute și de grabă pe hoții sacrilegi. Cosciugul a fost adus napoi cu mare fast. La alaiul ales a luat parte și mareșalul Mackensen. E semnificativ, că despre aceasta întâmplare, numai gazetele ungurești iau notiță, cele din București retac incidentul senzațional⁶⁾.

Nu pot afla că acest sfânt Demetriu, care Demetriu e? Naș crede că e cel isvoritor de mir din Tesalonic, martirizat pe vremea împăratului Maximilian și prăznuit de biserică în 26 Octomvrie.

În București la careva mănăstire se mai aflau moaștele unui alt sfânt al Bulgarilor, Teofan. Bulgarii au luat și pe acestea în Ianuarie 1917⁷⁾.

Iorga: Ist. bis. o. c. I 413—415; II 4; 13; 15; 157. *Idem* Ist. lit. relig. 213. *Idem* Ist. lit. sec. XVIII o. c. I 33; 49; 50; 163; 459. II 376.

Încă de pe la anul 1300, aveau Sașii în Câmpulung, capitala residentială de atunci a Munteniei, o mănăstire și templu, închinat preacuratei fecioare Maria. Este aceasta prima zidire de piatră la noi Români de pretutindenea.

Mănăstirea eră populată de predicatori, adecă dominicani. La anul 1382 „episcopul Severinului și al părților Transalpine”, pare că un Grigorie, hirotonește într-un diacon pe noviciul ungar din Sárospatak.

În acest sfânt locaș catolic, dar românesc, s'ar fi păstrat încă la anul Domnului 1385 o parte din sfântul trup al apostolului Andrei, frate cu sfântul Petru: „do ist Sancti Andrewes Fuslyphaffig”.

Eudoxiu *Hurmuzaki* Col. docum. vol. 1, partda II, p. 276. *Idem* acte și fragmente III, 2, pg. 81—2. *Andrei* o. c. 43—4 și 47. *Xenopol* Istoria Românilor, Iași 1889, II, 69—70. *Iorga* Ist. bis. o. c. I, 25; 33; 38—9.

Pahomie, episcop al Romanului, om cu cultură și evlavie aleasă, iubitor de Ruși s'a retras la neputințele bătrâneții sale în Kiew, la vestita mănăstire Pecersca. Acolo au dus cu sine și moaștele unui sfânt, care se păstrau la catedrala din Roman. Pahomie a murit la 1724 în Pecersca și moaștele din Roman, sunt până azi în paraclisul sfântului Ștefan din Pecersca.

Melhisedec Kronica Romanului o. c. I, 322 și urmât. *Iorga* Ist. bis. I, c. II 96.

(Fine.)

INFORMAȚIUNI.

Diplomă de doctor. M. S. Regina Maria a primit în audiență, delegația facultății de teologie, care i-a oferit diploma de doctor „honoris causa” pentru dragostea de patrie și înaltele sale însușiri sufletești și umanitare. Aceasta este prima diplomă, pe care o decerne facultatea de teologie dela întemeierea ei.

Creerea Universității românești la Cluj. În vederea creerii Universității din Cluj, până acum s'au înscris mai mulți candidați, dar toți sunt din vechiul regat. Procedeu care se va urma cu numirea profesorilor universitari este de a împărți pe candidați în trei categorii: 1. Profesori cari vor fi invitați în mod onorific a face cursuri la noua Universitate. 2. Profesorii cari vor candida pe baza lucrărilor ce le au, după legea de numire a profesorilor universitari din vechiul regat. 3. Profesorii candidați, cari vor fi supuși unui examen ținut în fața unei comisii numită de cele două Universități.

(Patria.)

Sătmarul s'a desfășurat de Hajdudorog Prin decret papal cele 46 parohii românești din Sătmar s'au dismembrat dela Hajdudorog și s'au pus sub administrarea episcopului Radu.

Regina Maria pentru orfanii Bihorului. Cărmuirea dela Sibiu a îndrumat subprefectul din Orade să conscrie văduvele și orfanii din războiu, pentru că de M. Sa. Regina dorește să-i împărțesească de ajutor. Lista orfanilor o vor alcătui primpretorii din județ împreună cu Scaunul orfanal din Oradea, apoi se va înainta prin Consiliul dirigent la cabinetul regal din București.

Cursul pentru elevii, cari voiesc să facă clasele VII și VIII de liceu se va deschide la Cluj. Sunt admiși la acest curs toți acei elevi, cari din cauza serviciului lor militar au fost împiedecați să-și termine la timp studiile precum și aceia, cari din diferite motive nu s'au putut prezentă la cursurile complementare, instituite pentru acest scop în primăvara anului curent.

Cursurile acestei școli vor începe cu 1 Iulie a. c. și vor dură până la 15 Sept. Ceice doresc să fie primiți să-și prezinte cererile, însoțite de acte justificative la dl: Dr. Nicolae Drăgan, directorul cursurilor pregătitoare, la universitatea din Cluj.

Teroarea Sârbilor. Cetim în „Renașterea Rom.”, că aliații noștri Sârbi au arestat și deportat 21 frunțași din B-Comloș, în frunte cu pâr. Dr. Stefan Cioroianu, paroh și administrator protopopesc. Cauza arestării e faptul, că au stat de vorbă cu ordonanța unui ofițer român de legătură din Timișoara.

Unificarea bisericilor. Duminecă s'a ținut în mănăstirea Sinaia, prima consfătuire cu privire la unificarea bisericilor ortodoxe din România-Mare. Au luat parte la consfătuire ministrii: Dr. Angheliescu și Goldiș, metropolitul Pimen, episcopul Dr. Miron Cristea, câte 2 delegați ai facultății de teologie din București și Cernăuți și câte 2 delegați din Basarabia, și Ardeal și C. Dobrescu, administratorul Casei bisericeii.

Examenle finale la seminarul nostru diecezan s'au terminat Joi, în 13/26 Iunie, și ziua următoare s'a făcut încheierea obișnuită a anului școlar. La examenle de cvalificație învățătoarească au obținut diplomă de învățători candidații: Pavel Anuichi, Matei Ardelean, Vasilie

Ardelean, Vasile Bălaș, Ioan Bâzdu, Teodor Bodea, Pavel Căprariu, Sever Tr. Covaciu, Livia Imbrea, Savu Ionescu, Aurel Mateiu, Dimitrie Moldovan, Petru Olariu, Petru Petica, Gheorghe Suciu, Iosif Vărtaci și clericii: Stefan Miu, Sabin Moldovan și Emil Petrovici.

Adunarea comercianților și industriașilor români din Arad. Duminică, la 9/22 Iunie, a avut loc în sala festivă a palatului județan întrunirea comercianților și a industriașilor români, cu scopul de a înființa un sindicat pentru apărarea și promovarea comerțului și a industriei românești. Au luat parte 600 de reprezentanți s'a votat proiectul normativ și pe baza lui s'a decretat înființarea sindicatului comercianților și industriașilor români din județele Arad, Cenad și Bichiș, ca autoritate morală cu o cotizație anuală de 100 lei pentru comercianți și 50 lei pentru industriași. Biroul sindicatului s'a format astfel: Ioan Moldovan președinte, George Pap, secretar I, George Nichin secretar II. Secretar comercial: Titus Oprea, cassar George Ștefu. În comitetul executiv s'a ales de v.-președinte administrativ: Cornel Lazar, v.-președinte comercial: Aurel Dimițescu și v.-președinte industrial: Iustin Olariu și 20 membri.

Hirotonire. Dl Cornil *Vuia*, ales de paroh în Semlac, tractul Aradului, a primit darul preoției prin punerea mâinilor P. S. Sale părintelui nostru episcop *Ioan I. Papp*.

Redactor responsabil: **Dr. Teodor Botiș**, profesor.

PARTEA OFICIALĂ. Concurse.

Pentru deplinirea postului de învățător la școala confesională ortodoxă română din **Vădas**, protopresbiteratul lenopolea, să publice concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele sunt: 1. În bani 1200 cor.; 2. Venitul stolar îndatinat; 3. Cvarțir corespunzător și grădină; și 4. pentru conferință 20 cor.

Întregirea salariului dela suma fundamentală, se va cere dela stat.

Recursele, ajustate cu toate actele necesare, adresate comitetului par. din Vădas, se vor înainta oficiului ppsc gr. or. român din lenopolea (Borosjenő) în termenul fixat, iar reflectanții au a se prezenta, în vre-o Duminică, ori sârbătoare, în s. biserică din Vădas, pentru a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Din ședința comitetului par. din Vădas ținută la 27 Ianuarie (9 Febr.) 1919.

Simeon Stana m. p. președinte. *Dumitru Henț* m. p. notar.

În conțelegere cu *Ioan Georgia* m. p. ppresbiter insp. școlar.

—□—

1—3

Pentru indeplinirea postului de învățător la școala gr. or. rom. din **Albești-Hidiș** (Fehérlak-Hegy) prin aceasta se publice concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare.

Venitele sunt: 1) Cvarțir liber și grădină de legume. 2) Din repartiție pe credincioși 600 cor. solviți de epitropia parohială pe 1 lună înainte; întregirea de stat nu e asigurată. 3) Pentru conferință învățătorească când va participa 20 cor. 4. Pentru scripturistica 10 cor. 5). 6 metri de lemn din care se va încălzi și sala de învățământ, 6). Stoalele îndatinate dela mort 2 cor. cununie și maslu 1—1 cor.

Reflectanții la acest post se vor prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare la s. biserică din Albești-Hidiș pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar cererile de concurs ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial din Albești-Hidiș se vor înainta P. On. Oficiu protopresbiteral din Beiuș.

Gheorghe Popovici, prez. com. par. *Marcu Pantis*, notar.

În conțelegere cu *Moise Popovici* adm. prot.

—□—

2—3

Pentru întregirea vacantului post de preot gr. or. rom. din parohia de clasa a III-a, **Dobrești**, tractul Belințului, să publice concurs cu termen

de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie parohială constatătoare din 32 jugăre, parte arător, parte fânaț.
2. Un intravilan de 3/4 jugăr.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial, de fiecare număr, o spene de grâu, sau de cucuruz, însă numai pentru preotul ales.
5. Eventuala întregire de dotație dela stat, pentru care însă comuna bisericescă nu ia răspunderea.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a și înainta petițiile, instruate conform normelor în vigoare, comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral gr. or. rom. din Belinț, în termenul concursului, apoi a se prezenta într'o Duminică, ori într'o sârbătoare, în s. biserică, spre a și arăta desteritatea în tipic și cântare, eventual în oratorie și în celebrare.

Dela reflectanți să cere ca, înainte de a se prezenta în parohie, să se înfățișeze în persoană protopresbiterului tractual, spre a dovedi că au îndreptățire a concura la această parohie: iar întrucât sunt din altă dieceză, să se prezenteze P. S. D. Episcop diecezan din Arad, spre a li-se da voe se concureze.

Alesul va avea să poarte toate sarcinile după sesie și după intravilan.

De asemenea e obligat să catihizeze pe școlarii gr. or. rom. fără altă remunerație.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârb*, protopresbiter.

—□—

2—3

Pentru deplinirea parohiei **Zăbalț** (Szabálc) protopresbiteratul Lipovei, devenită vacantă prin trecerea în statul de deficientă a parohului *Ambrosie Popescu*, în conformitate cu concluzul veneratului Consistor de sub Nr. 328/1919, se publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentate împreunate cu parohia sunt:

- 1.) Un intravilan parohial
- 2.) Una sesiune par. în estenziunea cuprinsă în foaia catastrală, din care 10 jughere e fânaț.
- 3.) stolele legale.
- 4.) Birul legal în naturale sau cu prețul curent de piață.
- 5.) Eventuala întregire dela stat.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a catihiza în școala confesională din loc fără altă remunerație.

Parohia e de clasa II dela reflectanți se pretinde deci asemenea cvalificațiune, cari vor avea a-și subșterne recurses lor în termenul concursual P. On. *Domn Fabriciu Manuilă* protopresbiter tractual gr. or. rom. în Lipova (Lippa) ajustate cu documentele recerute precum și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până aci, iar pe lângă observarea strictă a celor cuprinses în §. 33 din Reg. pentru parohii a se prezenta în termenul concursual în vre-o Duminică ori sârbători în sf. biserică din Zăbalț spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai după ce vor dovedi protopresbiterului tractual că posed cvalificațiunea prescrișă, iar cei din altă dieceză, că au înalta încuviințare a P. S. sale *Domnului Episcop diecezan*, de a putea reflecta la aceea parohie.

Zăbalț, din ședința Comitetului parohial gr. or. rom. ținută la 5/18 februarie 1919.

Comitetul parohial

În conțelegere cu *Fabriciu Manuilă* protopresbiterul Lipovei.

—□—

2—3

Nr. 192/1919.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă preotul *Gheorghe Aurariu* din parohia de clasa a II-a **Cutina** tractul Belințului, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesia parohială;
2. Jumătate din intratvilanul parohial;
3. Jumătate din pășunea ce se revine după sesie și
4. Jumătate din toate venitele împreunate cu postul de paroh.

Eventuala întregire dela stat ca capelan.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a instrua petițiile concursuale în senzul concluzului nr. 84/1910 al sinodului eparhial, pentru paroh de clasa a II-a și într'o Duminică, ori într'o sârbătoare, a se prezenta în sf. biserică din Cutina, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Petițiile concursuale, adresate comitetului parohial, să trimit oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din Belinț (Belencze, Temes megye).

Alesul va plăti dările după pământul ce beneficiază și va catihiza pe elevii dela școala gr. or. rom. din Cutina fără remunerație.

Comitetul parohial

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârb* protopresbiter.

—□—

2—

Duplicate.

Lui *Florian Dobrei*, născ. la 2 Martie 1876 în Ravna, județul Arad, pierzându-și cu ocaziunea invaziunii bolșevice testimoniul de pe cursul al IV-lea pedagogic, liberat la finea anului școlii 1895—6, i-s'a extradat cu datul de 27 Aprilie (10 Maiu) 1919, Nr. 209 P. — 1912—19 duplicate. Originalul se anulează.

Lui *Ignatie Popa*, născ. la 25 Maiu 1900 în Crîștior, județul Bihor, i-s'a extradat cu datul de 22 Maiu (4 Iunie) 1919, Nr. 231 P. 1918—19 duplicatul diplomei de învățător, liberate în 13/2 Aprilie 1918 sub Nr. 230/1917—18. Originalul dispărut cu ocaziunea distrugerilor gardei roșii se anulează.

Lui *Traian Suba*, născ. la 4 Aprilie 1867 în Rîșculița, județul Arad, i-s'a eliberat cu datul de 24 Maiu (6 Iunie) Nr. 239 P. 1918—19 duplicatul testimoniului obținut la finea anului 1887—din cursul al III-lea pedagogic. Originalul dispărut cu ocaziunea invaziunii gardelor roșii se anulează.

Lui *Ioan Valea*, născut la 16/26 Iunie 1897 în Tomești, județul Hunedoara, i-s'a eliberat cu datul de 24 Maiu 16 Iunie 1919, N — 240 P — 1918—19, duplicatul diplomei de învățător extradate la 12/25 Iunie 1912, sub N — 10 P. M — 1911—12. Originalul afirmative perdut se anulează.

Absolventul institutului nostru teologic din Arad, *Gheorghe Traian Crainic*, perzându-și originalul absolutorului teologic, liberat în 26 Maiu (8 Iunie) 1918 sub N — 8 T M. 1917—18 i-s'a extradat cu datul de 17/28 Aprilie 1919, N — 12 F — 1918—19, duplicatul aceluia absolutor. Originalul se anulează.

Direcțiunea institutului pe teol. gr. or. român din Arad

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public, că

Criteriia Diecezană

(strada Deák Ferencz Nr. 35) și-a reinceput activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte preoțești. Confeționează: haine civile, ornate bisericesti, prapori, steaguri, epitafe, perdele, măsaie etc. etc. :: :: prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad.